

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Kovács Kázmérné ügyvéd által képviselt I. rendű, II. rendű és III. rendű felpereseknek, a dr. Matovics Ruben jogtanácsos által képviselt alperes ellen, kártérítés megfizetése iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2009. február 26. napján meghozott, 28.P.24.732/2007/19. számú ítélete ellen, az alperes részéről 20. és 22. sorszámok alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a keresetet teljes terjedelmében elutasítja, alperes perköltségben és kereseti illetékben marasztalását mellőzi.

Kötelezi a felpereseket, hogy fizessenek meg az alperesnek 15 nap alatt 100.000 (százezer) forint első- és másodfokú együttes részperköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesek apja 2007. április 14-én közlekedési balesetben életét vesztette. Az I-II. rendű felperesek 1988. május 20-án, a III. rendű felperes 1985. október 2-án született. A szüleik házasságát a bíróság 1997. évben felbontotta; a felpereseket az anyánál helyezte el. A felperesek és apjuk tartották egymással a kapcsolatot. A perben beszerzett pszichológus vélemény szerint az I. rendű felperes még nem dolgozta fel az apja elvesztését, de a regresszív időszakon túljutott, a halál nem okozott nála káros, pszichés elváltozást, pszichiátriai és pszichés kezelésre nem volt szüksége. A II. rendű felperes szorongó, neurotikus alkat, emiatt 2006. év óta pszichiátriai kezelésre szorul. A kezelése 2007. márciusára fejeződött be. Az apa halála poszttraumás stressz-zavart idézett elő nála és emiatt ismét pszichiátriai kezelése vált szükségessé. A II. rendű felperes labilis, depresszióra hajlamos

személyiség. Ez azonban diszharmonikus személyiségfejlődésének és nem az apja halála okozta lelki traumának a következménye. Az apa halála csak állapotának rosszabbodását idézte elő. Pszichés állapota még nem tekinthető kialakultnak, további gyógyszeres kezelése szükséges. A III. rendű felperes személyisége neurotikus, de kompenzált állapotú. A gyász feldolgozásában való elakadás a testvérek közül nála figyelhető meg leginkább. Erős emocionális háritásai miatt a feldolgozási folyamat nála lényegében elmarad. Erős háritásai folytán azonban a gyász nála tüneteket nem okoz, életvezetését nem nehezíti.

Az I. és II. rendű felperesek középiskolai tanulók, a III. rendű felperes munkaviszonyban áll. Az I-II. rendű felperesek részére a Közép-dunántúli Regionális Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság személyenként 23.080 forint árvajáradékot állapított meg.

Az alperes a felperesek részére 2007. augusztus 16-án fejenként 500.000 forint nem vagyoni kártérítést fizetett, majd a per folyamán 2008. évben további 300.000 forintot.

A felperesek keresetükben személyenként további 1.200.000 forint nem vagyoni kártérítést, az I-II. rendű felperesek havi 30.000 forint tartást pótló járadék, a III. rendű felperes járadék formájában 70.000 forint nem vagyoni kártérítés és mindhárom felperes mint egyetemlegesen jogosult, apjuk által a lakásukon végzett javítási munkák kiesésének pótlására, évi 100.000 forint járadék fizetésére kérték kötelezni az alperest.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy a felpereseknek személyenként fizessen meg 1.200.000 forintot és annak 2007. április 14-től járó törvényes késedelmi kamatát, továbbá a felpereseknek 2009. április 14. napjától évi 18.000 forint járadékot, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Ítéletének indokolása szerint a balesetért a Ptk. 346. § (1) bekezdése és 339. § (1) bekezdése alapján az alperes biztosítottját terhelte a felelősség. Az alperes a gépjármű üzemeltetőjének kötelező felelősségbiztosításáról szóló 190/2004. (VI. 8.) Kormányrendelet 8. § (1) bekezdése alapján a biztosítottja által okozott károkért köteles helytállni.

A felpereseket apjuk halála folytán ért pszichés sérelmek ellensúlyozására személyenként 2.000.000 forint nem vagyoni kártérítés alkalmas, ebből az alperes 800.000 forintot már megtérített, a különbözetben 1.200.000 forintban az alperest marasztalni kellett.

A II. rendű felperes apja halála előtt már pszichiátriai kezelés alatt állt. A haláleset azt eredményezte, hogy ismét gyógyszeres kezelésre szorult.

A felperesek kora, kialakultnak tekinthető személyisége, a sérelem jellege, nem tették indokolttá nem vagyoni kártérítés járadék formájában való megítélését. Egyösszegű és járadék formájában való nem vagyoni kártérítés megállapítására egyébként sincs lehetőség.

Az elhunyt apát az I-II. rendű felperesekkel szemben a Csjt. 60. §-a alapján törvényes tartási kötelezettség terhelte. Az I-II. rendű felperesek azonban a Ptk.

358. § (1) bekezdése alapján megalapozatlanul követeltek tartást pótló járadékot; a részükre megállapított árvaellátás az elvesztett tartást teljes mértékben helyettesíti. Az elhunyt apa a felperesek és volt házastársa lakásában ugyan alkalmanként végzett javítási munkákat, ezek pénzbeli egyenértékének meghatározásához szükséges bizonyítékokat azonban a felperesek nem jelöltek meg. A haláleset óta elvégzett munkákról számlákat csatoltak. A kiesett munkák ellenértékének meghatározásánál a számlában feltüntetett munkadíj volt figyelembe vehető. A bizonyítékok Ptk. 206. § (3) bekezdése alapján történt mérlegelésével évi 18.000 forintban állapítható meg az az összeg, ami kiegyenlíti az elhunyt apa munkáját.

Az alperes fellebbezésében az első fokú ítélet részbeni megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérte.

Hangsúlyozta, hogy a baleset idején már mindhárom felperes nagykorú volt; apjuktól 1996. óta külön éltek. A bírói gyakorlat szerint a külön háztartásban élő nagykorú hozzátartozók részére nem vagyoni kártérítés megállapítása általában nem indokolt. Az I. rendű felperes harmonikus párkapcsolatban él, munkahelyi, beilleszkedési nehézségei nem voltak. A II. rendű felperes főiskolai tanulmányokat folytat, az ő pszichés állapota diszharmonikus személyiségfejlődéséből adódik. A 800.000 forintos nem vagyoni kártérítést is méltányosságból állapította meg a felperesek részére.

A lakásfenntartás, így a szükséges javítások költségei is a tulajdonost terhelik, ezért járadékigényt a felperesek a kérdéses jogcímen nem is érvényesíthettek volna.

A felperesek csatlakozó fellebbezésükben az első fokú ítélet részbeni megváltoztatását kérték. Mindhárman kérték az elhunyt apjuk munkájának pótlására megállapított évi 18.000 forint járadék évi 100.000 forintra való felemelését. A II. rendű felperes kérte a járadék formájában követelt nem vagyoni kártérítés megfizetésére is kötelezni az alperest. A II. rendű alperes azzal érvelt, hogy állapotában apja halála rosszabbodást idézett elő és nem állapítható meg, hogy a baleset előtti jobb pszichés állapota mikorra állhat helyre.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a fellebbezés alapos, a csatlakozó fellebbezés azonban megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a jogi álláspontjával azonban az ítéltábla nem értett egyet.

A közeli hozzátartozó elvesztése is megalapozhat nem vagyoni kártérítési igényt. A közeli hozzátartozó halálának ténye és az ezzel rendszerint együtt járó fájdalom és gyász azonban önmagában nem teszi indokolttá nem vagyoni kártérítés megállapítását. Az igény megalapozottságához az is szükséges, hogy a hátramaradó közeli hozzátartozó élete súlyosan és tartósan elnehezüljön. Indokolt általában a nem vagyoni kártérítés kiskorú leszármazó részére, valamint a kiskorú gyermekeket egyedül nevelő házastárs részére való megállapítása. Kivételesen, különleges körülmények, például súlyos, maradandó pszichés károsodások fennállása indokolttá teheti nem vagyoni kártérítés megállapítását nagykorú hozzátartozó részére is. A perbeli esetben a baleset idején a felperesek már

nagykorúak voltak, bár az I-II. rendű felperesek még középiskolai tanulmányokat folytattak. Apjuk tartotta velük a kapcsolatot, de nem élt velük egy háztartásban. A gyászt a felperesek lényegében feldolgozták. A II. rendű felperes pszichés zavarait döntően diszharmonikus személyiségfejlődése okozta. A felperesek élethelyzetét apjuk elvesztése alapvetően nem változtatta meg. Az ítélet tábla mindezeket a körülményeket mérlegelve, arra a következtetésre jutott, hogy a felpereseket nem érték olyan mérvű nem vagyoni hátrányok, amelyeket az alperes által már folyósított nem vagyoni kártérítést meghaladó mértékű nem vagyoni kártérítéssel kellene kiegyenlíteni.

Alappal hivatkozott az alperes arra is, hogy a lakásfenntartással kapcsolatos költségek a lakás tulajdonosát terhelik. Így, ha végzett is a felperesek néhai apja alkalmanként javítási munkákat, a munkák elmaradása a volt házastársának, a felperesek anyjának jelent csak veszteséget, ezért legfeljebb ő követelhetne megtérítést. A felperesek járadékkövetelése tehát a keresetösségi jog hiánya miatt volt alaptalan.

A kifejtettekre tekintettel az ítélet tábla az első fokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és a keresetet teljes terjedelmében elutasította.

Az alperes fellebbezése eredményre vezetett, ezért a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperesek kötelesek az alperes perköltségeit megfizetni. Mivel az alperes pernyertes lett, a felperesek pedig teljes személyes költségmentességet élveztek, a le nem rótt kereseti és fellebbezési illetékeket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2009. október 14.

. Molnár Ambrus s. k. a tanács elnöke, Dr. Szücs József s. k. előadó bíró, Dr. Fülöp Györgyi Mária s. k. bíró